

Personajele și întâmplările din acest roman sunt rodul fanteziei. Locurile, în schimb, sunt reale.

1

VARDISTUL FIRMATO BICICLI intră în Osteria del Ponte. Mai erau doar câteva minute până la ora nouă, oră la care își începea lucrul. Cu cotul sprijinit de tejghea, comandă obișnuita cafea.

— Cu un strop de coniac.

Când să plătească, patronul cârciumii îi spuse să-l lase baltă:

— Fac eu cinste.

Abia atunci Bicicli își aminti că și gazda își sărbătorea ziua de naștere tot pe 22 septembrie.

Acceptă tratația, dar apoi vru și el să dea un rând. Băură un păhăruț de coniac. Între timp, doi mușterii care tocmai terminaseră o partidă obosităre de *scopa*¹ se apropiară de tejghea. Patronul le oferi și lor de băut. Bicicli primi un al doilea coniac și făcu cinste la rândul lui.

Ora nouă trecuse de puțin. Cu limba încleiată, Firmato protestă că trebuia să plece. Patronul îl îmbie cu o ultimă băutură. Vardistul înghiți al patrulea coniac și dădu să iasă când, în pragul cârciumii, se iviră trei tipi cu tot atâtea instrumente muzicale: o tubă, o trumpetă, un trombon.

¹ Joc de cărți asemănător cu tabinetul (n. tr.).

Opriți în pragul ușii, cântără *Mulți ani trăiască*. Patronul de la Ponte mulțumi și le oferi de băut. Apoi le atrase atenția că și Bicicli împlinea un număr de ani. Cei trei repetară marșul. Apoi, băură coniac, din nou.

De-acum, vardistul era beat. Socotî că i-ar prinde să se așeze câteva minute.

Cei trei cu instrumentele atacară *Canzone dello spazacamino*¹, care îi antrenă pe cei prezenți într-un cor, pe când alții mușterii intrau în local.

Între timp, cârciumarul dispăruse în bucătărie. Se întoarse de acolo după scurtă vreme aducând cu sine două tăvi pline cu felii de salam și cârneați prăjiți pe grătar. Pe mese apărură și niște sticle de Brachetto, care începură să fie plimbate printre cei de față.

Bicicli se hotărî să mănânce și el ceva, trebuie să stingă coniacul. Totuși, nu se simți în stare să refuze când carafa de juma de litru, plină cu vinul acela spumos, îi trecu pe sub ochi. Trase o dușcă zdravănă, fiindcă era dulce și rece, iar coniacul de dinainte încă-i ardea gâtul.

De-acum, adio muncă!

Continuă să mănânce și să bea până când farfuriile se goliră și sticlele se uscară. Ieși printre ultimii. Trecuse cu câteva minute de miezul nopții. Îl salutară vocea răgușită a cârciumarului și cântărețul la tubă, care suflă în instrument un do plângăreț.

Odată ieșit în via Cavour, picioarele îi jucă feste. Se gândi că ar fi fost bine să ajungă la una dintre băncile din piața Grossi, să se întindă până-i trecea beția. Dar, în starea

în care era, încercarea se dovedi anevoieasă: piața îi se părea mult prea departe, populată de trei, patru statui de poeti dispuse în cerc. Alese să se târască pe lângă zidul din via Cavour, aşa măcar n-avea să cadă pe jos. Alunecă însă de vreo câteva ori.

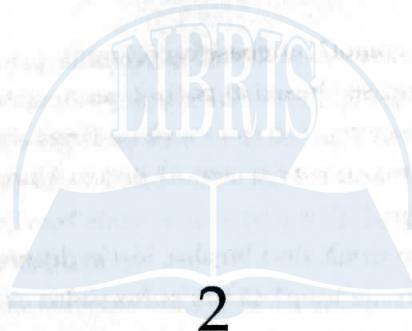
În cele din urmă, de-a bușilea, ieși în drumul național, dar fu cuprins de teamă că l-ar putea vedea cineva în sta-reia aia.

Cel mai bun lucru, se gândi el, era să-o ia din loc cu spa-tele lipit de ziduri, să ajungă la via Porta și, de acolo, să urce pe via Manzoni, unde locuia. S-ar fi adăpostit în casă, iar cu munca mai vedea el: mâine, o scuză tot ar fi găsit. Însă o senzație bruscă de greață îl întui la pământ: zău că era pulbere! Avea un stup de albine în cap, picioarele moi ca melci.

Se luptă puțin cu răul și cu somnul, apoi cedă. Capul îi căzu într-o parte, brațele i se moleșiră. Adormi pe loc, la un pas de via Porta, la câțiva metri de poarta de intrare în primărie.

Tot adormit îl găsi, după vreo câteva ore, măturătorul comunal Oreste.

¹ Cântecul coșarului (n. tr.).

2

LA ȘASE ȘI JUMĂTATE DIMINEAȚA, după ce-l ascultase până la capăt pe Oreste, caporalul de carabinieri Assunto Marinara hotărî că era vorba de o întâmplare gravă. Trebuia trezit mareșalul Accadi, trebuia raportat imediat.

Fusese nevoie de mai mult de jumătate de oră să se ajungă la hotărârea aceea, fiindcă Oreste, când rezumase evenimentele, o luase puțin pe departe.

Mai întâi povestise cum, în timp ce o cotea spre depozit, dăduse peste un Bicicli zăpăcit, incapabil să se țină pe picioare, moale ca o coajă de smochină. Așa că îl luase în cârcă și...

— Păi, mie vii să-mi povestești lucrurile astea? îl întreupsese Marinara.

Poate primarul era cel care trebuia informat: vardistul era în subordinea lui.

Oreste îl lăsase să vorbească. Pe urmă reluase exact de acolo de unde fusese întrerupt.

Îl luase în cârcă și-l slobozise în fața porții casei.

Apoi, se întorsese iar în piață, coborând pe via Parini și trecând prin fața intrării primăriei.

Atunci auzise zgomotul.

— Care zgomot? întrebă caporalul.

Ăla, explicase Oreste, al porții celei mari a primăriei, care se trătea din pricina vânticelului. Devenise bănuitor: la ora aia, primăria era mereu închisă, aşa că aruncase o privire și își dăduse seama că intrarea fusese forțată.

După aceea se topise imediat să-i înștiințeze pe carabinieri.

3

MAREŞALUL¹ CARMINE ACCADI OCUPA apartamentul rezervat comandanțului de post, aflat la etajul de deasupra birourilor cazărmii. Bărbat frumos, sicilian, era becher și îi plăcea să doarmă. Era încă în pat când Marinara intră în casă.

Mareșalul îl primi în dormitor și-l puse să-i povestească totul.

— A fost înștiințat primarul? întrebă el când caporalul termină raportul.

— Nu, răspunse Marinara. Am considerat oportun să vă înștiințez mai întâi pe dumneavoastră.

— Ai făcut bine, încuiuință mareșalul aşezându-se pe pat și întinzându-se.

Doar atunci caporalul realiză că acesta purta pe cap un fileu.

— Ce-i? întrebă mareșalul.

— Nimic.

— Te uiți la mine din cauza fileului? insistă mareșalul.

¹ În structura ierarhică a carabinierilor, mareșalul (în italiană, *maresciallo*), echivalent cu sergentul-major, îl desemnează pe șeful de post (n. tr.).

— Nu, minți caporalul, căruia acel mareșal venit de câteva luni la Bellano nu-i prea stătea la suflet.

— Mi se cărlionțează părul dacă nu-l pun, explică totuși Accadi.

Caporalul făcu semn că înțelesese.

— Ce fac mai departe? întrebă el.

Accadi luă o atitudine părintească.

— Coboară și așteaptă, zise. Mă îmbrac și vin.

La șapte treizeci, mareșalul și caporalul ajunseră în fața porții mari a primăriei. Știrea se răspândise repede. Se adunase deja un mic grup de curioși care comentau întâmplarea și făcea tot felul de presupunerি.

Accadi, care răspândea un parfum puternic de after-shave, își făcu drum cu un aer de superioritate și luă cunoștință de broasca forțată.

— Efracție evidentă, comentă el.

— Din interior, adăugă caporalul.

— Ce?

— Zic, efracție din interior. Așchiile de lemn căzute din poartă sunt toate pe dinăuntru, în vestibul, și nu aici pe stradă. Semn că forțarea a avut loc din interior, nu invers.

Mareșalul schiță un gest cu mâna prin aer.

— Bine, lungi el cuvintele, din interior, din exterior. Tot spargere e. Vrem să continuăm inspecția?

— Să continuăm, aproba caporalul.

Dar mareșalul se opri brusc.

— Un moment, zise, luând pe neașteptate poziție de drepti.

Ce văzuse?

Marinara gândi că sosea primarul.

Se uită peste capetele curioșilor, ca să se convingă.

Văzu și înțelese. Primar pe dracu!

Cu ochi de pasăre de pradă, Accadi o văzuse pe doamna Anna Montani, modista, apropiindu-se de grupul de curioși.

Mergea contra vântului.

Rochia de bumbăcel ușor pe care o purta se mula pe trupul ei ca o a doua piele, descriindu-i toate urcușurile și coborâșurile. Mareșalul simți cum îi lasă gura apă și strecură printre dinți o înjurătură.

Cu trei zile în urmă, Montani telefonase la cazarmă întrebând de el: voia să-i vorbească. Accadi nu voise să răspundă.

— Nu sunt paroh, nu ascult spovedanii. Dacă e vreun delict, să facă denunț regulamentar, comentase el.

Însă, în ziua următoare, la Caffé dell'Imbarcadero, în timp ce își lua aperitivul, auzind-o vorbind, văzuse căruia trup îi aparținea glasul ce întrebăse de el și simțiase că i se moaie genunchii. Semăna cu Silvana Mangano, actriță pe care mareșalul o văzuse în *Riso amaro*¹. Poate mai măruntă, dar toată numai curbe, arcuiri și unduiri, care oricum te amețeau.

Două zile se întrebăse cum să facă s-o agațe.

Iată ocazia: de prinț din zbor.

— Doamna Montani, o strigă el pe nume, oprind-o pe femeie mai înainte ca ea să se amestece în mulțimea de curioși.

— Mareșale! spuse ea.

Avea un *r* moale, ce-i dădea un aer foarte sic.

¹ *Râs amar*, film artistic realizat în 1949 de regizorul Giuseppe de Santis (n. tr.).

Singurul lucru moale, gândi mareșalul, într-un corp beton.

— Vă datorez scuze, spuse Accadi.

Femeia se făcu a nu înțelege.

— Vina e a imbecilului său de subordonat al meu care stătea de planton, explică mareșalul. Nu mi-a raportat despre telefonul dumneavoastră. Abia ieri seara și-a amintit de el.

— Nici o problemă, spuse femeia, n-are importanță. Voiam să vorbesc cu dumneavoastră, să vă cer un sfat.

— Spuneți-mi.

— Acum?

— Poate la o cafea bună, propuse Accadi.

— De acord, acceptă femeia.

— Caporal, ordonă mareșalul întorcându-se către subaltern, începe dumneata să faci inspecția.

— Să trăiți, răspunse Marinara.

După un sfert de oră, mareșalul Accadi încă nu se întorsese.

În schimb, caporalul terminase inspecția: din care adunase date destul de interesante.

Primarul din Bellano, Amedeo Balbiani, îl surprinse din spate în timp ce carabinierul, aplecat, lăua de pe jos un obiect pe care îl făcu să dispară imediat în buzunarul pantalonilor.

— Bună ziua, caporale! tună primarul. Ce dracu s-a întâmplat? Acum m-au anunțat. Unde-i mareșalul?

Marinara își aranjă chipul și salută.

— Bună ziua, domnule primar, spuse. Se pare că a fost o tentativă de furt.

— Asta știe deja tot satul, pufni acru primul cetățean al urbei.